Ministerie van Financiën

→ graag overleg met Hans V voor verzending

**TER BESLISSING**
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

→ zie verder opm. bij de telvor.

# notitie

Oplegnotitie beantwoording SO nav de brief 'Rectificatie brief van 28 april 2020 over VGR TSL


**Directoraat-Generaal Belastingdienst**
**Inlichtingen**
[redacted]
T 06-[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl


**Datum**
1 oktober 2020

**Notitienummer**
2020-0000183219


**Auteur**
[redacted]@belastingdienst.nl
06-[redacted]

[redacted]@minfin.nl
06-[redacted]


**Van**
[redacted]

**Kopie aan**

**Bijlagen**
2

→ nee

**Aanleidi**
Bijgaand t[redacted]g van de vragen uit het schriftelijk[redacted]iding van uw brief van 11 mei jl: [redacted]gangsrapportage Toeslagen

om te voorkomen dat in de vragen weer hele-med opnieuw moet lezen → stuur een 'schone' versie

**Beslispur**
Gaat u akk[redacted]bijgevoegde aanbieding[redacted]kenen.

**Kernpunt**
*Nieuwe inz[redacted]*

- Er [redacted]komen met betrekking tot [redacted]eheer Van Relaties):

1. Er [redacted]orkomen, waarin natio[redacted] fraude en mogelijk andere risicosignalen over burgers staan geregistreerd. Voor zover nu bekend hebben deze vrije tekstvelden een rol gespeeld in één risicomodel. Hoe en in welke mate wordt nog verder onderzocht. Hiervoor is door CAP een risico-inventarisatie uitgevoerd en is een plan gemaakt voor de schoning en archivering van de vrije velden in BVR. Daarnaast voeren CAP en DF&A binnen de Belastingdienst een diepgaand onderzoek uit naar het gebruik van vrije velden in de systemen.
2. Daarnaast is gebleken dat BVR via twee informatiestromen informatie over geboortelanden en –plaatsen ontvangt. Deze informatie wordt automatisch vanuit de BRP naar BVR verstuurd. Voor het gegeven geboorteland of –plaats wordt momenteel onderzocht of en, zo ja, waar deze gegevens verder binnen de Belastingdienst worden gebruikt. CAP verwacht uiterlijk op 1 november aanstaande het onderzoek af te ronden en zal u vervolgens informeren over de uitkomsten en de genomen beheersmaatregelen.

→ welk onderzoek nog nodig?

→ waaraan hier zelf systeem opslaan en daarna schonen?

*Generieke Informaten Desktop*
Daarnaast is duidelijk geworden dat eerder ook nog het gegeven nationaliteit werd geleverd aan de applicatie 'Generieke Informaten Desktop' (GID). Deze applicatie wordt gebruikt door medewerkers van de Belastingtelefoon.

a. De kolom in GID waarin de nationaliteit werd opgeslagen, werd in principe niet gebruikt door de Belastingtelefoon, maar was wel voor hen zichtbaar. De kolom werd vervolgens zo snel mogelijk

→ welke gevolgen zijn er voor TSL?

stopgezet, toen ontdekt was dat deze informatiestroom nog bestond en raadpleegbaar was. Dit was bij de eerstvolgende 'release' van GID in mei 2020.

b. Dit punt is meegenomen in de beantwoording van het SO, op bladzijde 7.

*Wijzigingen ten opzichte van tweede leesversie*

- De bovengenoemde nieuwe inzichten over BVR zijn opgenomen in de nieuwe leesversie en zullen worden opgenomen in de aanbiedingsbrief. Daarbij wordt ook aangegeven dat nader onderzoek gedaan wordt om deze zaken goed en volledig boven tafel te krijgen.
- De opmerkingen die u bij de tweede leesversie heeft gemaakt, zijn verwerkt.
- BZK en SZW hebben aangegeven dat zij deze versie graag voor verzending met hen afgestemd zien.
- Een eerste versie van het overzicht van expliciete wettelijke grondslagen voor het gebruik van nationaliteit is opgesteld door DGFZ en wordt momenteel gevalideerd.

wanneer gereed?

*Planning*

- Er wordt naar gestreefd om het SO zo spoedig mogelijk naar de Kamer te sturen.

**Toelichting**

*Nieuwe inzichten BVR*

- In de oplegnotitie bij de tweede leesversie bent u geïnformeerd over het feit dat BVR niet op 31 januari 2015 is geschoond van dubbele nationaliteiten, maar in juli 2015.
- In een recente inventarisatie zijn in de vrije tekstvelden van BVR echter meerdere verwijzingen naar de (eventueel dubbele) nationaliteit van burgers aangetroffen. Daarnaast zijn onder meer andere ongewenste registraties aangetroffen en verwijzingen die door het verstrijken van de tijd niet langer relevant zijn. Er is gebleken dat deze vrije velden een rol hebben gespeeld in één risicomodel, namelijk voor de afgifte van BTW-nummers. Wanneer het vrije veld gevuld is (ongeacht inhoud) dan volgt een uitworp en wordt de aanvraag behandeld door een medewerker.

? relatie met TSL?

- Het risico van vrije tekstvelden is dat hierin subjectieve informatie in opgeslagen en verwerkt kan worden. Daarnaast is er geen bewaartermijn aan deze vrije tekstvelden gekoppeld, waardoor hierin verouderde informatie kan staan.
    - Vanwege deze conclusie kunnen (dubbele) nationaliteiten nog een indirecte rol spelen in het risicomodel afgifte BTW-nummers.
    - CAP en DF&A onderzoeken momenteel het gebruik van vrije tekstvelden in de systemen van de Belastingdienst naast BVR.
- Daarnaast is gebleken dat BVR vanuit de BRP automatisch informatie ontvangt over geboortelanden en -plaatsen.
    - Deze informatie is vanuit BVR in ieder geval gebruikt voor de erf- en schenkbelasting. Hoe dit gebruikt wordt binnen dit belastingmiddel en de rechtmatigheid hiervan worden verder uitgezocht. Daarnaast wordt deze informatie vanuit BVR gebruikt in identificatie-processen ter voorkoming van dubbele registraties.
    - Voorts wordt onderzocht of en, zo ja, waar deze informatie verder wordt gebruikt binnen de Belastingdienst.
    - In de gevallen waarin deze persoonskenmerken wordt gebruikt, zal extra worden getoetst of er een wettelijke grondslag aanwezig is om deze persoonsgegevens vanuit BVR te leveren aan de afnemers. Zonodig zal BVR worden geschoond op dit punt.
    - Daarnaast wordt deze informatie optioneel uitgewonnen in het kader van de 'Foreign Account Tax Compliance Act (FACTA)' en de Common Reporting Standards (CRS). FACTA vormt kort gezegd een basis voor belastingafspraken met de VS en CRS zijn

multilaterale afspraken. Als de Belastingdienst informatie over geboortelanden en -plaatsen in het kader van FACTA en CRS ontvangt, wordt deze informatie niet in BVR maar in een ander registratiesysteem opgeslagen.
    - De uitwinning van deze gegevens in het kader van FACTA en CRS wordt vanaf komend jaar stopgezet.

*Samenloop plan van aanpak*

- Op verschillende plekken in het SO wordt toegezegd specifieke zaken mee te nemen in het brede onderzoek dat u in uw brief van 10 juli jongstleden heeft aangekondigd.
- Het gaat om de volgende toezeggingen:
    1. Er wordt geïnventariseerd waar nationaliteit wordt gebruikt in het toezicht en of dit gebruik aansluit bij het op te stellen overzicht van expliciete wettelijke grondslagen.
    2. De risicomodellen en selectieregels van de Belastingdienst zullen worden doorgelicht.
    3. Alle gegevensverwerkingen van de Belastingdienst zullen worden beoordeeld, in het licht van de AVG, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid en de Archiefwet.
    4. Er zal een inventarisatie plaatsvinden naar het gebruik van nationaliteit in LOA's en de gegevensbestanden die op dit moment in gebruik zijn in het toezicht.
- Er vindt intensieve interne afstemming plaats met de schrijvers van het plan van aanpak voor het brede onderzoek, om te borgen dat deze toezeggingen in lijn zijn met het plan.
- De kosten die voortvloeien uit de toezeggingen worden gedekt binnen de huidige kaders van de begroting.

*Interdepartementale afstemming*

- BZK en SZW hebben erop aangedrongen dat het SO op korte termijn met hen wordt afgestemd.
- Enerzijds omdat zij bijgedragen hebben aan een deel van de antwoorden. Anderzijds omdat ook bij de uitvoerende diensten van deze departementen het gebruik van nationaliteit de aandacht heeft.

*Overzicht expliciete wettelijke grondslagen*

- DGFZ heeft een eerste concept opgesteld van een overzicht van expliciete wettelijke grondslagen voor het gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit bij de uitoefening van de toezichtstaak door de Belastingdienst.
- Dit overzicht zal worden betrokken bij het onderzoek naar alle verwerkingen van persoonsgegevens van de Belastingdienst, dat in de FSV-brief van 10 juli jl. aan de Kamer is toegezegd.
- Als uit het onderzoek naar de verwerking van persoonsgegevens blijkt dat er geen expliciete grondslag is voor een specifieke verwerking van nationaliteit, moet beoordeeld worden of een dergelijke grondslag alsnog moet worden gecreëerd.
- Momenteel wordt dit overzicht gevalideerd door FJZ en CD-VT.
- Er wordt naar gestreefd om dit overzicht voor het einde van het jaar met de Kamer te delen.

*Planning*

- Gestreefd wordt om dit SO zo spoedig mogelijk naar de Kamer te sturen, Dit is mede afhankelijk van de interne en de interdepartementale afstemming.
- Spoedige verzending is gewenst, omdat in oktober zeer waarschijnlijk een plenair debat zal plaatsvinden.

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Directoraat-Generaal**
**Belastingdienst**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

**Inlichtingen**
[redacted]
T 070 [redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

**Ons kenmerk**
2020-0000183218

**Uw brief (kenmerk)**

**Bijlagen**
1

Datum
Betreft Aanbiedingsbrief schriftelijk overleg nav de brief 'Rectificatie brief van 28 april 2020 over de Voortgangsrapportage Toeslagen'

Geachte voorzitter,

Op 11 mei jongstleden hebben wij uw Kamer een brief gezonden, met een rectificatie op de Voortgangsrapportage Toeslagen van 28 april jongstleden.[1] Naar aanleiding van deze brief en het artikel in het dagblad Trouw van 11 mei 2020 'Belastingdienst: toch sprake van etnisch profileren', heeft de vaste commissie van Financiën op 15 mei 2020 een schriftelijk overleg gestart. Bijgaand treft u de beantwoording aan van de vragen uit het schriftelijk overleg.

In onze brief van 10 juli jl. hebben wij een diepgaander onderzoek naar nationaliteit aangekondigd. Daarnaast heeft de AP in haar rapport van 14 juli jl. erop aangedrongen dat de Belastingdienst op korte termijn beoordeelt welke andere verwerkingen van nationaliteit mogelijk ook onrechtmatig en discriminerend zijn en wanneer dit nog plaatsvindt deze onmiddellijk te beëindigen. In het kader hiervan willen wij uw Kamer reeds in deze brief informeren over nieuwe informatie die de afgelopen periode is vergaard. Deze informatie heeft betrekking op de registratie van nationaliteiten in het systeem 'Beheer van Relaties' (hierna: BVR) van de Belastingdienst. BVR is het basisregistratiesysteem van de Belastingdienst, waarin onder meer de persoonsgegevens worden geregistreerd die de Belastingdienst vanuit de Basisregistratie Persoonsgegevens (hierna: BRP) ontvangt.

hebben we dit al aan de AP gemeld?
↓
zo niet, dan zsm!

*Tijdlijn*
Medio 2019 heeft de Belastingdienst een eerste interne uitvraag gedaan naar het gebruik van nationaliteit in de landelijke risicomodellen en selectieregels van de Belastingdienst, de Douane en de FIOD. Deze uitvraag was gestart naar aanleiding van een motie van het lid Van Weyenberg[2]. In de Voortgangsrapportage Toeslagen bij de brief Voortgang van de hersteloperatie Toeslagen van 28 april jongstleden[3] is uw Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van deze doorlichting. Vervolgens heeft onze ambtsvoorganger in zijn brief van 15 november 2019 aangegeven dat nationaliteit vanaf 1 januari 2020 alleen gebruikt zal worden voor de handhavingstaak van de Belastingdienst als

[1] *Kamerstukken II*, 2019/20, 31066, nr. 637.
[2] *Kamerstukken II, 2018-19*, 31066, nr. 506.
[3] Brief van de Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane van 28 april 2020, Kamerstuk II, 2019/20, 31 066, nr. 630

daar een expliciete wettelijke grondslag voor bestaat. Dit om iedere suggestie van oneigenlijk gebruik van het persoonskenmerk nationaliteit uit te sluiten. Hiermee is een beleidskader gecreëerd voor de Belastingdienst dat strengere eisen stelt aan het gebruik van nationaliteit dan de AVG.

Tegelijk met deze toezegging is op 14 november 2019 een uitvraag gestart naar het gebruik van nationaliteit in andere systemen, applicaties en query's, waarbij ook is bekeken of dat gebruik, conform de toezegging, is gebaseerd op een wettelijke grondslag. Tevens is uitgevraagd in hoeverre sprake is van vooringenomenheid ten aanzien van het gebruik van nationaliteit. In januari 2020 is het management van de Belastingdienst geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek. Uit het onderzoek blijkt dat niet met zekerheid vastgesteld kan worden of uit alle in gebruik zijnde of oude query's het persoonsgegeven nationaliteit is verwijderd indien geen sprake is van een expliciete wettelijke grondslag. Dit is ook gemeld in de brief aan uw Kamer van 11 mei jongstleden.[4] Het management van de Belastingdienst heeft naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek gevraagd om een vervolgonderzoek waarin per dienstonderdeel wordt bekeken of er afdoende maatregelen zijn genomen om nationaliteit als selectiecriterium uit te faseren. Dit heeft geleid tot een nieuwe uitvraag in maart 2020 en heeft ook duidelijk gemaakt dat diepgaander onderzoek naar het gebruik van nationaliteit noodzakelijk is.

Wij hebben dit diepgaandere onderzoek aangekondigd in onze brief over FSV van 10 juli jongstleden.[5] In deze brief hebben wij aangegeven alle verwerkingen te gaan valideren op opzet en bestaan. Hierbij wordt tot op het detailniveau getoetst of de vereisten uit de AVG, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de archiefwet op een juiste wijze zijn geïmplementeerd in de applicaties die voor de verwerkingen zijn gebruikt. Uiteraard loopt het gebruik van nationaliteit als persoonsgegeven hierin mee. Het is van groot belang dat in dit onderzoek alle informatie naar boven komt. Als blijkt uit de validatie dat een verwerking niet voldoet aan deze vereisten, dan nemen we uiteraard passende maatregelen en informeren we uw Kamer zo spoedig mogelijk.

*Het schonen van BVR*
In onze brief van 11 mei 2020[6] is de volgende passage opgenomen: *"De tweede nationaliteit werd niet meer gebruikt in centrale risicomodellen en selectieregels sinds de Basisregistratie Personen (BRP) deze gegevens vanaf 31 januari 2015 niet meer verstrekt."* Het is echter gebleken dat de verwijdering van dubbele nationaliteiten naast een Nederlandse nationaliteit uit BVR voor een beperkt deel heeft plaatsgevonden op 31 januari 2015 en dat verwijdering van het overige deel van de gegevens op 23 juli 2015 is voltooid. In deze periode heeft de Belastingdienst beoordeeld welke gevolgen het verwijderen van de dubbele nationaliteiten zou kunnen hebben op de processen die deze informatie uit BVR haalden. In de periode tussen 31 januari 2015 en 23 juli 2015 leverde BVR dus nog wel informatie over andere nationaliteiten (naast de Nederlandse nationaliteit), die in de desbetreffende selectieregel werd gebruikt. De gevolgtrekking dat ook BVR vanaf die datum geen dubbele nationaliteit naast de Nederlandse nationaliteit meer kon leveren was niet juist. Bij de beantwoording van de vragen wordt op dit punt verder ingegaan.

---

[4] Kamerstukken II, 2019/20, 31066, nr. 637.
[5] Kamerstukken II, 2019/20, 31066, nr. 681.
[6] *"Rectificatie brief van 28 april 2020 over Voortgangsrapportage Toeslagen Kamerstukken" II* 2019/20, 31 066, nr. 637

*Nieuwe inzichten met betrekking tot registratie in BVR*
Zoals toegezegd in onze brief van 10 juli jongstleden over FSV willen wij uw Kamer hierbij ook informeren over nieuwe zaken die boven tafel zijn gekomen en die mogelijk nieuwe maatregelen vereisen.[7] In het onderzoek dat KPMG heeft gedaan naar het voorkomen van fraude-indicaties en nationaliteiten in het vrije tekstveld van FSV, is gebleken dat deze vrije tekstvelden tot risico's kunnen leiden in het kader van de bescherming van de persoonsgegevens. In BVR is, naast allerlei vaste gegevens die van de BRP en het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK) worden ontvangen, een dergelijk vrij tekstveld aanwezig. Hierin kunnen aantekeningen worden opgenomen die mogelijk van belang zijn binnen het toezicht. Voorheen konden ook medewerkers die aangiften behandelen dergelijke aantekeningen in BVR maken, maar inmiddels is dit beperkt tot medewerkers die zich specifiek bezighouden met klantregistraties. De vrije tekstvelden in BVR zijn voor alle medewerkers raadpleegbaar. In beginsel is het de bedoeling dat geen fiscale gegevens in het vrije tekstveld vastgelegd worden en dat de aantekeningen toegevoegde waarde moeten hebben. In een recente inventarisatie zijn echter meerdere verwijzingen naar de (eventueel dubbele) nationaliteit van burgers aangetroffen, als ook aan nationaliteit gerelateerde gegevens. Daarnaast zijn onder meer registraties aangetroffen, die door het verstrijken van de tijd niet langer relevant zijn. Er is gebleken dat deze vrije velden een rol hebben gespeeld in één landelijk risicomodel.

Naast deze vrije tekstvelden blijkt ook dat informatie over geboortelanden en/of -plaatsen in BVR is opgenomen. Deze gegevens worden automatisch vanuit BRP aan BVR geleverd en kunnen ook worden overgenomen uit informatie die de Belastingdienst van derde partijen ontvangt. Voor zowel de vrije tekstvelden als het gegeven geboorteland of -plaats wordt momenteel diepgaand onderzocht of en, zo ja, waar deze gegevens verder binnen de Belastingdienst worden gebruikt. Zoals geadviseerd door KPMG en ook toegezegd in onze brief van 10 juli zullen naar aanleiding van de uitkomsten van het verdere onderzoek waar nodig beheersmaatregelen worden genomen, waarover wij uw Kamer zullen informeren.

In de beantwoording van het SO wordt specifieker ingegaan op het gebruik van nationaliteit in de verschillende systemen van de Belastingdienst.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst,

J.A. Vijlbrief

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane,

Alexandra C. van Huffelen

[7] Kamerstukken II, 2019/20, 31066, nr. 681.

→ welke wijzigingen zijn er gemaakt dat mijn vragen opm? → graag een versie met alle erin

**Verslag van een schriftelijk overleg**

II Reactie van de staatssecretarissen van Financiën

Op 11 mei 2020 hebben wij u de brief 'Rectificatie brief van 28 april 2020 over Voortgangsrapportage Toeslagen' toegezonden. Naar aanleiding van deze brief en een artikel in het dagblad Trouw van 11 mei 2020[1] hebben de leden van de fracties van de VVD, het CDA, D66, GroenLinks, de SP, de PvdA, de ChristenUnie en DENK enkele vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Hierna gaan wij daar op in.

→ waar blijkt dat uit?

**Inleiding en leeswijzer**

Een belangrijke taak voor de overheid is het eerlijk en zorgvuldig heffen en innen van belastingen. Deze belangrijke overheidstaak is toevertrouwd aan de Belastingdienst. Om deze taak te realiseren, streeft de Belastingdienst ernaar dat burgers en bedrijven uit zichzelf bereid zijn de fiscale regels na te leven, zonder dwingende of kostbare acties van de Belastingdienst. Daartoe zet de Belastingdienst onder meer breed in op het voorkomen van fouten in de aangiften en verzoeken van burgers en op dienstverlening, door het doen van deze aangiften gemakkelijker te maken. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan de vooringevulde aangifte en het aanbieden van rekenhulpen. De intermediairdagen en voorzieningen voor maatschappelijke dienstverleners zijn gericht op het ondersteunen van de (fiscale) dienstverleners. We gaan zoveel mogelijk uit van vertrouwen. De meeste burgers en bedrijven zijn immers te goeder trouw. Burgers of bedrijven die onbewust en onbedoeld fouten maken, moeten we helpen om dit te herstellen en het liefst zien te voorkomen. We moeten optreden tegen burgers en bedrijven die moedwillig en doelbewust misbruik maken van fiscale regelingen. Op die manier dragen we vanuit onze wettelijke taak en maatschappelijke rol bij aan de bestrijding van fraude en de aanpak van ondermijning en witwassen. Bij onze aanpak moeten we handelen conform de juridische kaders, onder andere op het gebied van rechtsstatelijkheid.

*Gebruik van risicomodellen en selectieregels*

Zoals ook is toegelicht in de technische briefing over risicomodellen en selectieregels van 2 juli jongstleden, is het voor de Belastingdienst onmogelijk om alle aangiften en verzoeken achteraf handmatig volledig te beoordelen op juistheid. Daarom maakt de Belastingdienst op basis van de uitvoerings- en toezichtstrategie, zoals opgenomen in het Jaarplan, voortdurend keuzes over de inzet van de beschikbare capaciteit. De Belastingdienst maakt in dat kader onder meer gebruik van selectieregels en risicomodellen, om het toezicht te kunnen richten op de aangiften met de grootste kansen op mogelijke onbewuste of bewuste onjuistheden.

Een risicomodel schat de kans in op een onjuistheid in bijvoorbeeld aangiften. Die kans is gebaseerd op gegevens, feiten en inzichten in historische patronen. Een risicomodel geeft daarmee een indicatie van de mogelijke onjuistheid in een aangifte of een verzoek. Risicomodellen worden daarnaast ook gebruikt in het dienstverleningsproces. Zo wordt bijvoorbeeld een risicomodel ingezet om bij een telefonische vraag van een burger naar een betalingsregeling te beoordelen of een verzoek direct goedgekeurd kan worden of dat er eerst een nadere beoordeling plaats moet vinden.

Selectiemodules zien op een specifiek onderdeel van een belastingmiddel, bijvoorbeeld de voorlopige aanslagen inkomensheffing. Selectiemodules zijn opgebouwd uit verschillende selectieregels en geven bij alle aangiften een indicatie van de onderdelen van de aangiften waar risico's op onjuistheden aanwezig kunnen zijn. Hiertoe worden de aangiften onder andere door de selectiemodules vergeleken met specifieke gegevens, zoals loongegevens of hypotheekrente, of met een parameter. Risicomodellen en selectiemodules vullen elkaar in een aantal gevallen ook

[1] Trouw, 11 mei 2020, 'Belastingdienst: toch sprake van etnisch profileren' Zie: https://www.trouw.nl/economie/belastingdienst-erkent-toch-sprake-van-etnisch-profileren~b91d1a45/

aan. Het risicomodel geeft bijvoorbeeld een indicatie van de totale kans dat een aangifte onjuistheden bevat en in aanvulling daarop geeft de selectieregel aan op welke onderdelen van de aangifte de risico's op onjuistheden mogelijk het sterkst aanwezig zijn.

Op basis van de risicomodellen en selectiemodules vindt een eerste geautomatiseerde selectie plaats van aangiften en verzoeken. In de aangiften en verzoeken die geselecteerd worden vanwege een mogelijke kans op onjuistheden kan vervolgens een nadere selectie plaatsvinden om het werkpakket nog verder af te stemmen op de beschikbare capaciteit. Daarbij speelt de kennis en het vakmanschap van medewerkers een belangrijke rol. Daarnaast wordt in voorkomende gevallen gebruik maken van lijsten en applicaties (zoals query's en lokale applicaties) om keuzes te maken in het toezicht. Op basis van het gehele selectieproces worden aangiften, verzoeken en aanvragen voor toeslagen geselecteerd die voor individuele behandeling in aanmerking komen. Deze nadere selectie vindt plaats voordat de aangifte inhoudelijk handmatig beoordeeld wordt.

Tijdens de technische briefing op 2 juli jl. is aan uw Kamer een toelichting gegeven op de risicomodellen en selectieregels. In het openbare deel van de technische briefing is de werking en totstandkoming van de centrale risicomodellen en selectiemodules voor burgers en bedrijven nader toegelicht en in het besloten deel is specifiek ingegaan op de werking van een selectieregel voor verzoeken om voorlopige aanslagen in de inkomstenheffing. Met de technische briefing en de beantwoording van dit schriftelijke overleg, vertrouwen wij erop uw Kamer een beter beeld te hebben geven van deze complexe materie.

*Beschikking over gegevens*
Om zijn wettelijke taken uit te kunnen voeren, heeft de Belastingdienst de beschikking over veel gegevens van burgers en bedrijven. Wij willen vooropstellen dat het belangrijk is dat zeer zorgvuldig wordt omgegaan met deze (persoons)gegevens, waaronder informatie over de nationaliteit van burgers. De basis voor het toezicht door de Belastingdienst moet op orde zijn.

De gebeurtenissen in de afgelopen periode, zoals rondom de kinderopvangtoeslag en in de FSV, laten zien dat de wijze waarop de Belastingdienst risicoselectie toepast in het toezicht niet altijd voldoet aan de geldende regels. Er wordt in die gevallen niet voldaan aan de eisen uit onder andere de Algemene Verordening Gegegevensbescherming (hierna: AVG) en de beginselen van behoorlijk bestuur. Hierom hebben wij in onze brief van 10 juli 2020 over FSV[2] maatregelen en verder onderzoek aangekondigd. De Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) heeft op 17 juli 2020 het onderzoeksrapport '*Belastingdienst/Toeslagen; De verwerking van de nationaliteit van aanvragers van kinderopvangtoeslag*'[3] gepubliceerd. Op dezelfde dag is het rapport aan uw Kamer gestuurd, samen met de kabinetsreactie op het rapport.[4] Het rapport van de AP van 17 juli 2020 toont aan dat het gebruik van informatie over nationaliteit bij Toeslagen niet goed is gegaan en dat het essentieel is dat het gebruik van nationaliteit bij de andere onderdelen van de Belastingdienst eveneens beoordeeld wordt. Daarnaast is de AP een onderzoek gestart naar de FSV-applicatie zoals deze werd gebruikt binnen de Belastingdienst tot het moment van uitschakeling op 27 februari 2020. Wij hebben de uitkomsten van het KPMG-onderzoek met de AP gedeeld.

*Tijdpad onderzoek naar expliciete grondslagen en gebruik nationaliteit*
Aan uw Kamer is toegezegd dat een overzicht van expliciete wettelijke grondslagen voor het gebruik van nationaliteit zal worden verstrekt. De term nationaliteit kan direct en indirect voorkomen in belastingwetten, algemene maatregelen van bestuur, ministeriële regelingen, maar

[2] *Kamerstukken II 2019/20*, 31 066, nr. 681
[3] Rapport van Autoriteit Persoonsgegevens, Belastingdienst/Toeslagen; De verwerking van de nationaliteit van aanvragers van kinderopvangtoeslag, 17 juli 2020.
[4] *Kamerstukken II* 2019/20, 31 066, nr. 683.

ook in verdragen. Er wordt momenteel gewerkt aan een zo compleet mogelijk en gevalideerd overzicht van expliciete wettelijke grondslagen in wet- en regelgeving. Dit overzicht verwachten wij voor het einde van het jaar aan uw Kamer te kunnen sturen.

Met de validatie van alle verwerkingen op opzet en bestaan, zoals aangekondigd in de brief van 10 juli 2020 over FSV, wordt ook geïnventariseerd waar nationaliteit in het toezicht daadwerkelijk wordt gebruikt en of dat gebruik is op een expliciete wettelijke grondslag. Een dergelijk uitgebreid en gedegen onderzoek vergt tijd en zal naar verwachting, zoals aangegeven in de brief van 10 juli 2020 over FSV, in zijn totaliteit een periode van ongeveer drie jaar in beslag nemen.

Bij de beantwoording van de vragen is zoveel mogelijk de volgorde aangehouden waarin de vragen zijn gesteld. Waar vragen van de leden van de verschillende fracties over hetzelfde onderwerp gaan, zijn deze samengevoegd.

**Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD**

Onderstaand worden de vragen van de leden van de fractie van de VVD beantwoord en zijn soortgelijke vragen van de leden van andere fracties hierbij meegenomen.

*De leden van de fracties van de VVD en D66 vragen op welk moment in het proces tot beantwoording van de persvragen is ontdekt dat er bij de Belastingdienst nog steeds selectieregels zijn waar dubbele nationaliteit was opgenomen en waarom dit niet tijdens de doorlichting in 2019 was opgemerkt. Daarbij willen de leden van de fracties van D66, GroenLinks en de SP weten waarom hierover vanuit de Belastingdienst niet eerder melding is gedaan. Ook de leden van de fracties van GroenLinks, de SP en DENK hebben vragen over het niet eerder informeren van de Kamer over de onjuiste passage in de brief van 28 april jongstleden. De leden van de fracties van de SP en GroenLinks vragen waarom het zo lang heeft geduurd voordat duidelijkheid kon worden geboden over de gerectificeerde passage uit de voortgangsrapportage Toeslagen. De leden van de fractie van de SP vragen of op 10 mei jongstleden nog extra informatie is gegeven en of het klopt dat in onze brief van 11 mei 2020 wéér extra informatie boven tafel is gekomen. Tot slot vragen de leden van Denk op welke datum de selectieregel is rechtgezet, of de Kamer een afschrift van dit besluit kan ontvangen en waarom de Kamer niet eerder over dit besluit is geïnformeerd.*

In een motie van het lid Van Weyenberg, ingediend op 4 juli 2019, werd de Belastingdienst opgeroepen om Nederlanderschap/niet-Nederlanderschap niet meer te gebruiken als criterium in het risicoclassificatiemodel voor Toeslagen.[5] Naar aanleiding van deze motie werd intern een eerste uitvraag gedaan naar het gebruik van nationaliteit in de landelijke risicomodellen en selectieregels van de Belastingdienst, de Douane en de FIOD. Daarbij kwam de desbetreffende selectieregel in de inkomstenbelasting naar voren. In augustus 2019 is naar aanleiding van deze uitvraag besloten om deze selectieregel niet op te nemen in de selectiemodule voor de inkomstenbelasting voor het belastingjaar 2020. Op dat moment is over het hoofd gezien dat de selectiemodules voorlopige aanslag inkomensheffing tot en met 2019 nog gebruikt konden worden voor het opleggen van voorlopige aanslagen die zagen op het belastingjaar 2019 of eerder.

Op 29 april 2020 ontving het Ministerie van Financiën persvragen van Trouw en RTL-Nieuws over de betreffende passage uit de Voortgangsrapportage Toeslagen.[6] Naar aanleiding van de persvragen is nader onderzoek gedaan, waarna geconstateerd werd dat eerder – zoals hiervoor beschreven – over het hoofd is gezien dat de selectieregel met het criterium nationaliteit nog onderdeel was van de selectiemodule voorlopige aanslag inkomensheffing voor de belastingjaren tot en met 2019 en dat deze nog gebruikt kon worden tot en met 1 mei 2021. Nadat dit bekend

[5] *Kamerstukken II, 2018-19*, 31066, nr. 506.
[6] *Kamerstukken II, 2019-20*, 31066, nr. 630, bijlage 1: Voortgangsrapportage Toeslagen.

werd, is het criterium nationaliteit zo snel mogelijk verwijderd uit deze modules voor verzoeken om voorlopige aanslagen inkomensheffing. Dat is gebeurd bij een update van de selectiemodules op 15 mei jongstleden.

Op zaterdag 9 2020 mei zijn enkele (verduidelijkende) vervolgvragen gesteld door RTL Nieuws en Trouw naar aanleiding van de antwoorden die op vrijdag 8 mei 2020 naar RTL Nieuws en Trouw zijn gestuurd. Op zondag 10 mei 2020 zijn deze beantwoord. De informatie die wij in onze brief van maandag 11 mei 2020[7] hebben opgenomen over de selectieregel van de voorlopige aanslagen, komt (inhoudelijk) overeen met de antwoorden die op 8 en 10 mei 2020 op de persvragen zijn gegeven. Daarnaast hebben wij in onze brief ook uiteen gezet welke stappen zijn genomen, om onterecht en onnodig gebruik van nationaliteit in de toekomst te voorkomen.

*De leden van de fractie van de VVD vragen waarom de Belastingdienst niet actief is overgegaan tot een melding bij de Autoriteit Persoonsgegeven. Daarnaast vragen deze leden waarom de selectieregel van de voorlopige aanslag niet eerder alarmbellen deed afgaan, gegeven het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegeven. De leden van de fractie van GroenLinks vragen op welke manier de AP aan de informatie uit de Kamerbrief van 11 mei 2020 had kunnen komen.*

Een afschrift van onze brief van 11 mei jongstleden, over een onjuiste passage in de Voortgangsrapportage Toeslagen, is op diezelfde datum ook naar de AP verzonden. In het onderzoeksrapport van de AP geeft deze nadrukkelijk aan dat hij zijn onderzoek beperkt heeft tot Toeslagen.[8]

De reden waarom de selectieregel van de voorlopige aanslag niet eerder onder de aandacht is gekomen, houdt verband met het volgende. De Belastingdienst beschikt voor de uitvoering van zijn taken (naast expliciete wettelijke grondslagen) over algemene wettelijke grondslagen voor het gebruiken van het persoonsgegeven nationaliteit. Deze zijn voor de inspecteur bijvoorbeeld gelegen in de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) en voor Toeslagen in de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (AWIR). De Belastingdienst heeft een dergelijke grondslag nodig, om persoonsgegevens te mogen verwerken ten behoeve van zijn (wettelijke) taken. Op grond van artikel 1.7 van de Wet van de Wet basisregistratie personen (hierna: BRP) is de Belastingdienst verplicht om het nationaliteitsgegeven (als zogenoemd authentiek gegeven) te betrekken uit de BRP. In zijn brief van 15 november 2019 heeft onze ambtsvoorganger aangegeven dat de eerste nationaliteit vanaf 1 januari 2020 alleen nog wordt verwerkt als daar een expliciete wettelijke grondslag voor is. Hiertoe is besloten naar aanleiding van bevindingen bij de toeslagenaffaire. Hiermee is een beleidskader gecreëerd voor de Belastingdienst dat strengere eisen stelt aan het gebruik van nationaliteit dan de AVG.

*De leden van de fractie van de VVD vragen of de AP ook in deze zaak onderzoekt of bijzondere persoonsgegevens waaruit ras of etniciteit blijkt onrechtmatig zijn gebruikt. Daarnaast vragen deze leden of er onderscheid is gemaakt tussen de verschillende nationaliteiten.*

De AP heeft onderzocht of de Belastingdienst, vanaf in ieder geval 6 januari 2014, (bijzondere) persoonsgegevens waaruit ras of etniciteit blijkt mogelijk onrechtmatig heeft verwerkt. Meer specifiek richtte het onderzoek zich op het verwerken van gegevens omtrent de dubbele nationaliteit in het Toeslagen Verstrekkingsysteem en in het kader van controle op de toeslagen voor kinderopvang. Daarnaast heeft de AP onderzocht of de Belastingdienst, vanaf in ieder geval juni 2016, geautomatiseerde besluitvorming en/of profilering gebaseerd op bijzondere categorieën

[7] *Kamerstukken II, 2019-20*, 31066, nr. 633.
[8] www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/onderzoek_belastingdienst_kinderopvangtoeslag.pdf blz. 3.

van persoonsgegevens - meer specifiek de dubbele nationaliteit - in strijd met de AVG heeft toegepast in het kader van controle op de toeslagen voor kinderopvang.

De AP heeft op 17 juli 2020 het onderzoeksrapport '*Belastingdienst/Toeslagen; De verwerking van de nationaliteit van aanvragers van kinderopvangtoeslag*' gepubliceerd. Op dezelfde dag is het rapport aan uw Kamer gestuurd, samen met de kabinetsreactie op het rapport.[9]

*De leden van de fractie van de VVD vragen of de criteria alleen zijn gebruikt voor deze selectieregel of ook voor andere selectieregels. Daarbij vragen deze leden, wanneer het criterium nationaliteit in deze andere selectieregels is geschrapt. Als nationaliteit niet in een eerder stadium is opgenomen in andere selectieregels, vragen deze leden waarom dat niet zo is.*

Bij de desbetreffende selectieregel ging het om een combinatie van criteria, die naar aanleiding van specifieke fraudesignalen zijn opgenomen in die selectieregel. Naast criteria die onder meer betrekking hadden op de hoogte van aftrekposten en op loongegevens, was hierbij het criterium nationaliteit opgenomen. Daarnaast kunnen deze criteria los van elkaar ook een rol hebben gespeeld in andere selectieregels. De precieze inhoud van de desbetreffende selectieregel is op 2 juli 2020 met uw Kamer gedeeld, in het vertrouwelijke deel van de technische briefing over risicomodellen en selectieregels.

Nationaliteit wordt specifiek gebruikt in een aantal selectieregels, omdat in sommige EU-verordeningen[10] nationaliteit een bepalend criterium is voor de toepassing van die verordeningen. Dit houdt verband met het vrije verkeer van EU-burgers op grond van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Een burger waar de desbetreffende verordening op van toepassing is, is vanaf de datum waarop hij in Nederland werkt of woont als hoofdregel in Nederland verplicht verzekerd en premieplichtig voor de volksverzekeringen. In de selectieregels die zien op de toepassing dan wel naleving van die verordeningen wordt de nationaliteit van die burger vergeleken met een landentabel met daarin de codes van alle EU-landen. De nationaliteit is hier alleen van belang en wordt ook uitsluitend gebruikt om te kunnen nagaan welke nationale en internationale rechtsregels van toepassing zijn. De verordeningen bieden in dit kader een expliciete wettelijke grondslag voor het gebruik van nationaliteit.

Ook wordt nationaliteit nog in ten minste een andere selectieregel gebruikt, die ziet op de toepassing van het Verdrag tussen Nederland en de Verenigde Staten van Amerika, tot het vermijden van dubbele belastingen en het voorkomen van het ontgaan van belastingen met betrekking tot belastingen naar het inkomen. Ook dit verdrag vormt een expliciete wettelijke grondslag voor het gebruik van nationaliteit. De selectieregel ziet specifiek op werknemers met de Amerikaanse nationaliteit, of met een zogenoemde 'green card', die gekozen hebben voor een partiële buitenlandse belastingplicht. Deze werknemer wordt niet voor zijn volledige (wereld)inkomen in Nederland belast. De selectieregel ondersteunt in dit kader het toezicht bij het selecteren van de aangiften, waarin eventueel nader beoordeeld moet worden of deze partiële buitenlandse belastingplicht op de juiste wijze is toegepast in de aangifte. Om extra zekerheid te krijgen dat het beeld over het gebruik van nationaliteit in selectieregels compleet is, zullen wij een doorlichting van selectieregels betrekken bij de validatie van alle verwerkingen op opzet en bestaan, zoals aangekondigd in de brief over FSV.

Tot slot hebben wij in de aanbiedingsbrief van dit SO aangegeven dat er nog vrije tekstvelden in BVR bestaan. In één risicomodel spelen deze tekstvelden een rol. Dit risicomodel werpt automatisch aanvragen voor BTW-nummers uit, als er in het vrije tekstveld van BVR een tekst is

[9] *Kamerstukken II* 2019/20, 31 066, nr. 683.
[10] Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EU) nr. 1231/2010

opgenomen. De inhoud van die tekst is voor de uitworp door het risicomodel niet relevant, elke inhoud leidt tot een uitworp. Het risicomodel kan dus een aanvraag uitwerpen, als er in het vrije tekstveld informatie is opgenomen over een (dubbele) nationaliteit. Momenteel wordt verder onderzocht of en, zo ja, waar informatie uit vrije tekstvelden verder worden gebruikt binnen de Belastingdienst.

*De leden van de fractie van de VVD vragen wat de recente ontwikkelingen en het onder de aandacht brengen van deze zaak bij de Autoriteit Persoonsgegevens betekent voor de planning van dit onderzoek. Ook de leden van de fracties van de ChristenUnie en DENK informeren naar de publicatiedatum van het onderzoek door de AP. De leden van de fractie van het CDA en de leden van de fractie van GroenLinks verzoeken de AP te bewegen het rapport over het gebruik van persoonsgegevens openbaar te maken en vragen waarom het onderzoek op zich laat wachten. De leden van de fractie van de SP vragen in aanvulling hierop of de AP toegang kan krijgen tot de systemen van de Belastingdienst ten behoeve van het onderzoek.*

De AP heeft op 17 juli 2020 het onderzoeksrapport '*Belastingdienst/Toeslagen; De verwerking van de nationaliteit van aanvragers van kinderopvangtoeslag*' gepubliceerd. Op dezelfde dag is het rapport naar uw Kamer gestuurd, samen met de kabinetsreactie op het rapport.[11] Momenteel beoordeelt de AP of de Belastingdienst een sanctie opgelegd krijgt, naar aanleiding van de overtredingen die in het onderzoek zijn vastgesteld. Naar verwachting zal de AP in het najaar van 2020 zijn beslissing hierover bekend maken.[12]

*De leden van de fracties van de VVD, D66 en DENK vragen om een overzicht van de selectieregels, risicomodellen, selectiemodules en systemen van de Belastingdienst, waarin de (tweede) nationaliteit nog is meegenomen. De leden van de fractie van D66 vragen om daarbij in te gaan op de argumenten of redenen om de (tweede) nationaliteit op te nemen en om een overzicht van alle wetten en regelingen waar nationaliteit in voorkomt. De leden van de fractie van het CDA vragen of dit overzicht ook naar de Autoriteit Persoonsgegevens gestuurd kan worden. De leden van de fracties van het CDA, GroenLinks en de SP vragen waarom het onderzoek naar het gebruik van nationaliteit door de Belastingdienst zo lastig is en waarom het nog niet mogelijk is om een volledig beeld te geven van het gebruik van nationaliteit door de Belastingdienst. Daarnaast vragen de leden van de fractie van de VVD of er in de selectiemodellen, of andere systemen onderscheid is gemaakt tussen nationaliteiten. De leden van de fractie van de ChristenUnie willen weten welke verbetermaatregelen er zijn genomen. Deze leden vragen tevens in hoeverre deze selectieregels van dubbele nationaliteit buiten (kinderopvang)toeslagen ook op bijvoorbeeld aftrekposten is toegepast, wetende dat dit om grote bedragen kan gaan. Tot slot vragen de leden van de fractie van de SP wanneer wat precies is uitgevraagd.*

Er is onderzoek gedaan naar het gebruik van nationaliteit in de verschillende instrumenten voor het toezicht op de naleving van de toeslagenwetgeving. Dit onderzoek is tot stand gekomen naar aanleiding van de motie van het lid Van Weyenberg van 4 juli 2019.[13] Intern is naar aanleiding van deze motie besloten om ook de centrale risicomodellen en de selectieregels van de Belastingdienst buiten Toeslagen te onderzoeken.

Het gebruik van nationaliteit in de selectieregels van de Belastingdienst hebben wij hiervoor reeds toegelicht. In het risicoclassificatiemodel van Toeslagen werd nationaliteit als een van de indicatoren gebruikt om verzoeken te selecteren voor een handmatige controle. Ook bij de

[11] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/17/kamerbrief-met-reactie-kabinet-op-onderzoek-autoriteit-persoonsgegevens-naar-verwerking-nationaliteit-aanvragers-kinderopvangtoeslag.
[12] https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/nieuws/werkwijze-belastingdienst-strijd-met-de-wet-en-discriminerend
[13] *Kamerstukken II, 2018-19*, 31066, nr. 506.

belastingheffing wordt gebruik gemaakt van risicomodellen, bijvoorbeeld bij de aangiften inkomstenheffing en omzetbelasting. In twee van deze risicomodellen kon nationaliteit wel getoond worden in het daaraan gekoppelde informatiedashboard, maar werd nationaliteit niet gebruikt om aangiften te selecteren voor een verdere behandeling. De weergave van nationaliteit in deze twee risicomodellen is vanaf 18 december 2019 gestopt. Dit laatste is in overeenstemming met wat in de voortgangsrapportage Toeslagen[14] is opgenomen over het verwijderen van het gegeven nationaliteit in risicomodellen.

Tevens is in maart 2020 vastgesteld dat het persoonskenmerk nationaliteit vanuit BVR werd geleverd aan de applicatie 'Generieke Informaten Desktop' (hierna: GID). Deze applicatie wordt gebruikt door medewerkers van de Belastingtelefoon. De kolom in de applicatie waarin nationaliteit kon worden opgeslagen, werd in principe niet gebruikt door de medewerkers van de Belastingtelefoon, maar was wel voor hen zichtbaar. Deze kolom is bij de eerstvolgende 'release' van GID verwijderd, in mei 2020. Zoals ook uit de bevindingen die zijn opgenomen in de aanbiedingsbrief blijkt, kunnen wij niet met zekerheid zeggen dat ons beeld van het gebruik van nationaliteit nu al compleet is. Om extra zekerheid te krijgen over het gebruik van nationaliteit in risicomodellen en selectieregels, wordt de doorlichting van risicomodellen en selectieregels betrokken bij de validatie van alle verwerkingen op opzet en bestaan, zoals aangekondigd in de brief over FSV. Hierbij is ook aandacht voor zogenoemde proxy 's, omdat het ook niet mogelijk moet zijn dat uit combinaties van persoonsgegevens een niet-Nederlandse nationaliteit van een burger afgeleid kan worden.[15] Deze doorlichting loopt mee in het onderzoeksproces dat wij in onze brief van 10 juli 2020 hebben aangekondigd. De AP heeft ook op deze nadere doorlichting aangedrongen.

De overige toezichtsinstrumenten, te weten lokale applicaties en gegevensbestanden die op dit moment in gebruik zijn, lopen mee in het verdere onderzoek zoals dat is aangekondigd in de brief van 10 juli 2020 over FSV.

Daarnaast vragen de leden van de fractie van D66 om een overzicht van alle wetten en regelingen waar nationaliteit in voorkomt. Zoals aangegeven in de inleiding wordt gewerkt aan een gevalideerd overzicht van expliciete wettelijke grondslagen voor het gebruik van het persoonsgegeven nationaliteit. Hierover wordt uw Kamer separaat geïnformeerd.

*De leden van de fractie van de VVD vragen om een stappenplan en een tijdpad waarmee de Belastingdienst zal voldoen aan de privacywetgeving*

De Belastingdienst heeft ten tijde van de implementatie van de AVG de verwerkingen nagelopen op het voldoen aan de AVG-vereisten. Zoals wij in onze brief van 10 juli 2020 hebben aangegeven, blijkt uit onder andere het onderzoek van KPMG in het kader van FSV, dat die analyses niet voldoende diepgaand zijn uitgevoerd. De Belastingdienst is daarom bezig alle verwerkingen te beoordelen. Daarbij wordt tot op het detailniveau van de in de verwerking gebruikte applicaties getoetst of voldaan wordt aan de vereisten uit de AVG, Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de archiefwet.

*De leden van de fracties van de VVD, de SP en de PvdA vragen op basis van welke vijf criteria de selectieregel van de voorlopige aanslag een verzoek selecteerde voor een handmatige controle en hoe deze criteria waren gelegitimeerd. Daarnaast vragen de leden van de fracties van de VVD en van het CDA of deze vijf criteria in combinatie zijn gebruikt, of dat alleen het hebben van een dubbele nationaliteit voldoende reden was voor een handmatige controle. Voorts vragen de leden*

[14] *Kamerstukken II, 2019/20,*
[15] Deze combinaties van persoonsgegevens vormen dan een zogenoemd proxy voor het kenmerk nationaliteit.

*van de fractie van het CDA of burgers met een Nederlandse nationaliteit niet door de selectieregel zijn geselecteerd, terwijl hier wel mogelijk aanleiding toe was. De leden van de fractie van D66 vragen of is na te gaan welke individuen of huishoudens door deze selectiemodules anders zijn behandeld en hoe gedupeerden over deze praktijk worden geïnformeerd. De leden van de fractie van de SP vragen of burgers door deze selectieregel gedupeerd zijn geraakt. De leden van DENK vragen of het klopt dat er circa 11.000 Nederlanders met een dubbele nationaliteit strenger door de Belastingdienst zijn gecontroleerd dan andere Nederlanders. Daarnaast vragen de leden van DENK of de dubbele nationaliteit een officieel selectiecriterium was in de selectieregel van de voorlopige aanslag. Tot slot vragen de leden van de fractie van de SP om de selectieregels en risicomodellen inclusief het totstandkomingsproces openbaar te maken.*

Bij de desbetreffende selectieregel ging het om een combinatie van criteria, die naar aanleiding van specifieke fraudesignalen zijn opgenomen in die selectieregel. De vijf criteria zijn enkel in combinatie met elkaar gebruikt. Dat betekent dat de selectieregel een verzoek om een voorlopige aanslag alleen voor een handmatige beoordeling selecteerde, als aan alle criteria tegelijkertijd werd voldaan. Hierdoor kon deze specifieke selectieregel alleen verzoeken selecteren van burgers die een niet-Nederlandse nationaliteit hadden. In andere selectieregels voor voorlopige aanslagen gold nationaliteit niet als selectiecriterium.

Aangezien het hier om informatie van controlestrategische aard gaat, kunnen wij niet ingaan op gedetailleerde informatie over deze selectieregel, of andere risicomodellen en selectieregels. Het openbaar maken van deze informatie kan namelijk leiden tot misbruik en oneigenlijk gebruik, het zogenoemde 'gaming the system'. Bekend is dat (georganiseerde) partijen op deze wijze misbruik maken van de toezichtsystematiek van de Belastingdienst. In het besloten deel van de technische briefing van 2 juli 2020 is de selectieregel uitgebreider aan uw Kamer toegelicht.

Met ingang van het belastingjaar 2014 is de desbetreffende selectieregel aangescherpt, omdat er veel verzoeken werden geselecteerd die in deze context niet relevant waren en (dus) conform het verzoek werden vastgesteld. Vanaf dat moment is deze selectieregel nauwkeuriger afgestemd op de specifieke fraudesignalen.

De selectieregel die gebruikt werd in de selectiemodule voorlopige aanslag inkomensheffing was gericht op burgers met een niet-Nederlandse nationaliteit en niet op burgers met een dubbele nationaliteit naast de Nederlandse nationaliteit. De selectieregel gebruikte gegevens die uiteindelijk afkomstig waren uit de BRP en de voorloper hiervan, de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA). Deze gegevens bevatten in het verleden informatie over een dubbele nationaliteit van een burger, naast de Nederlandse nationaliteit. De selectieregel was ruim opgesteld, waardoor ook aan het nationaliteitscriterium van de regel voldaan werd als een burger een dubbele nationaliteit naast de Nederlandse nationaliteit had. Indien deze selectieregel een verzoek selecteerde voor een handmatige beoordeling, kreeg de behandelaar te zien dat het verzoek behandeld moest worden in verband met mogelijke fraude en dat daarbij met name gekeken moest worden naar de aftrekposten. Nationaliteit werd in deze melding niet genoemd.

Vanwege deze handmatige beoordeling kan niet zonder meer worden gesteld dat burgers die op basis van de selectieregel werden uitgeworpen in financieel opzicht gedupeerd zijn. Als hun verzoeken namelijk werden gecorrigeerd dan kwam dit doordat een medewerker van de Belastingdienst wel degelijk onjuistheden in het verzoek had geconstateerd. Burgers met een niet-Nederlandse nationaliteit hadden wel een grotere kans om voor een controle te worden geselecteerd dan burgers met de Nederlandse nationaliteit, in het geval dat zij ook aan de overige vier criteria van de selectieregel voldeden.

Als een aangifte of verzoek door een selectieregel wordt geselecteerd, volgt er een nadere selectie en vervolgens eventueel een handmatige beoordeling. In voorkomende gevallen stuurt de behandelend medewerker bij een handmatige beoordeling een brief, waarin de betrokken burger de mogelijkheid wordt geboden om te reageren op de in zijn verzoek geconstateerde onjuistheden of vragen. Afhankelijk van de reactie wordt de voorlopige aanslag daarna, rekening houdend met de reactie en in lijn met de wet- en regelgeving, of conform het verzoek vastgesteld, of met een correctie. Uiteraard kan een burger bezwaar maken als afgeweken wordt van zijn verzoek of aangifte.

*De leden van de fractie van de VVD vragen waarom er gekozen is voor de vijf criteria van de selectieregel voor de voorlopige aanslag en welke onderzoeken of cijfers hieraan ten grondslag liggen. De leden van de fracties van de PvdA en DENK vragen hoe de besluitvorming omtrent de selectieregel van de voorlopige aanslag is verlopen en in hoeverre een bewindspersoon hiervan op de hoogte is geweest.*

Selectieregels worden opgesteld op basis van wet- en regelgeving, objectieve gegevens uit steekproeven en bevindingen uit eerdere jaren en de ervaringen en het vakmanschap van medewerkers. De selectieregel voor voorlopige aanslagen inkomensheffing is in dit kader opgesteld, doordat een bepaald patroon werd gezien in verzoeken om voorlopige aanslagen. Het ging hierbij om situaties waarin ten onrechte een hoge voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting werd aangevraagd door of op naam van niet in Nederland woonachtige burgers. De Belastingdienst streeft ernaar een voorlopige aanslag zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de definitieve aanslag, om op deze manier grote terugbetalingen en daarmee potentiële financiële problemen voor de burger te voorkomen. In deze situatie speelde mee dat de betrokken burgers mogelijk niet wisten dat hun Burgerservicenummer werd misbruikt en dat zij onbedoeld betrokken waren bij de systeemfraude. Verder is het terugvorderen van ten onrechte uitbetaalde bedragen over het algemeen zeer problematisch wanneer iemand Nederland heeft verlaten of hier zelfs nooit woonachtig is geweest.

Op basis van analyses bestond een vermoeden van georganiseerde systeemfraude. De gekozen aanpak was een uitvloeisel van de toezegging aan uw Kamer van de toenmalige staatssecretaris om maatregelen te treffen om systeemfraude te voorkomen en te bestrijden.[16] Er is geen indicatie dat de toenmalige bewindspersoon op de hoogte is geweest van de specifieke selectieregel, omdat het opstellen van selectieregels een regulier operationeel proces is. Ieder belastingjaar worden selectieregels opgesteld, verwijderd, of gewijzigd. Het spreekt vanzelf dat deze regels binnen de wettelijke kaders moeten worden opgesteld.

*De leden van de fractie van de VVD vragen of de criteria van selectieregels gebaseerd moeten zijn op onderzoek en feiten en niet op basis van ervaring en expertise. De leden van de fractie van de SP vragen of door foute selectieregels of risicomodellen geen tunnelvisie wordt gecreëerd. Tot slot vragen de leden van de fractie van de ChristenUnie hoe er op een effectieve wijze aan risicoprofilering kan worden gedaan zonder te vervallen in discriminatie en etnisch profileren.*

Als uitgangspunt geldt dat de selectiecriteria worden gebaseerd op de wet- en regelgeving; bijvoorbeeld op in de wet genoemde eisen en/of grensbedragen. Daarbij wordt ook rekening gehouden met antwoorden op vragen in het aangiftebiljet en bijvoorbeeld bevindingen uit controles (individueel of op basis van representatieve steekproeven uit de hele verzameling aangiften) in het lopende jaar of eerdere jaren (onderzoek en feiten). Dit wordt gecombineerd met de expertise en ervaringen van medewerkers, om informatie uit eerdere jaren nader te duiden.

---

[16] Deze toezegging was opgenomen in de Fiscale Agenda van 14 april 2011. Kamerstukken II, 2010/11, 32 740, nr. 1 n1.

De Belastingdienst heeft verschillende maatregelen genomen voor het voorkomen van tunnelvisie en selectiebias bij de behandeling door het gebruik van selectiesystemen. Zo zijn voor het bouwen van een landelijk risicomodel kwaliteitsstandaarden en -richtlijnen opgesteld. Deze zijn in het najaar van 2019 geïmplementeerd en zijn in lijn met de voor de Belastingdienst relevante wet- en regelgeving. Alle landelijke risicomodellen moeten worden ontwikkeld binnen de grenzen van deze standaarden en richtlijnen. De bouwers van de risicomodellen kennen de inhoud en er zijn tijdens het ontwikkelproces hulplijnen beschikbaar om te overleggen over de juiste toepassing van de standaarden en richtlijnen. Aan het eind van het ontwikkelproces wordt een kwaliteitscontrole uitgevoerd op elk risicomodel, voordat het in productie wordt genomen en effecten kan hebben op burgers en bedrijven. In deze controle wordt voor alle standaarden en richtlijnen gecheckt of het product aan de kwaliteitseisen, waaronder de wet- en regelgeving, voldoet. Parallel aan de kwaliteitscontrole worden ook privacytoetsen uitgevoerd om de legitimiteit van dataverwerkingen ten behoeve van het ontwikkelen van landelijke risicomodellen te beoordelen.

Ook als een risicomodel in gebruik is genomen, kent de Belastingdienst verschillende maatregelen en waarborgen. Naast de genoemde representatieve steekproeven, wordt een aangifte of verzoek altijd behandeld door een medewerker voordat aan een selectie van een aangifte of een verzoek rechtsgevolgen worden verbonden. De medewerker beslist uiteindelijk op basis van alle feiten en omstandigheden of de aangifte of het verzoek wordt gevolgd, of dat deze (deels) gecorrigeerd wordt. De medewerker krijgt daarbij niet te zien op basis van welke specifieke risico-indicator(en) een aangifte of verzoek is uitgeworpen.

Uit het onderzoek van KPMG naar FSV blijkt evenwel dat de genoemde maatregelen niet voldoende zijn om het ontstaan of het voortbestaan van selectiebias geheel te vermijden.[17] Zo wordt in het rapport onder meer aangegeven dat bij het toetsen en herijken van risicomodellen en selectieregels, specifieker aandacht besteed kan worden aan het voorkomen van selectiebias.[18] Deze conclusie zullen wij uiteraard betrekken bij de maatregelen die en het onderzoek dat wij in onze brief van 10 juli jongstleden over FSV hebben aangekondigd.

*De leden van de fractie van de VVD vragen of wij van mening zijn dat de dubbele nationaliteit of etniciteit geen aanleiding mag zijn voor strenger onderzoek.*

Wij vinden het, net als onze ambtsvoorganger in zijn brief van 15 november 2019 heeft aangegeven, onwenselijk om een dubbele nationaliteit (naast de Nederlandse nationaliteit) te gebruiken voor de toezichtstaak van de Belastingdienst. Wij zijn dan ook van mening dat het hebben van een dubbele nationaliteit naast de Nederlandse nationaliteit in geen geval aanleiding mag zijn voor een onderzoek. De AP heeft in zijn rapport eveneens geconstateerd dat verwerking van de dubbele nationaliteit door toeslagen niet noodzakelijk is voor het beoordelen van een aanvraag van toeslagen.

Daarbij komt dat controleren op basis van nationaliteit niet hetzelfde is als etnisch profileren. Uit het rapport van de AP blijkt dat van etnisch profileren sprake is als een persoonsgegeven wordt verwerkt dat blijkt geeft van ras of etnische afkomt en die verwerking verboden is op grond van artikel 9 van de AVG.[19] Nationaliteit kwalificeert op zichzelf niet als een persoonsgegeven waaruit ras of etnische afkomst blijkt, omdat er geen direct verband bestaat tussen de nationaliteit van een persoon en diens etnische afkomst. Wel kan de nationaliteit in de context van een bepaalde

[17] Rapport KPMG 'Rapportage verwerking van risicosignalen voor toezicht', 10 juli 2020, blz. 72-74.
[18] Rapport KPMG 'Rapportage verwerking van risicosignalen voor toezicht', 10 juli 2020, blz. 72-74.
[19] Overigens: Zoals de AP ook aangeeft wil het feit dat wij hier de term 'ras' gebruiken niet zeggen dat de Belastingdienst theorieën aanvaardt die erop gericht zijn vast te stellen dat er verschillende menselijke rassen zouden bestaan.

verwerking indirect blijk geven van ras of etnische afkomst. Het maakt daarbij uit hoe en waarom de nationaliteit als selectiecriterium wordt ingezet. Volgens de AP was er geen sprake van etnisch profileren of rassendiscriminatie bij Toeslagen, omdat het gebruik van de nationaliteit niet was gericht op het maken van onderscheid op basis van etniciteit of ras. Etnisch profileren keuren wij ten strengste af.

**Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA**

Onderstaand worden de vragen van de leden van de fractie van het CDA beantwoord, voor zover deze nog niet hiervoor beantwoord zijn. Daarnaast zijn gerelateerde vragen van de leden van andere fracties meegenomen.

*De leden van de fracties van het CDA, GroenLinks, SP en ChristenUnie vragen naar de expliciete wettelijke grondslag waarbij de nationaliteit wordt verwerkt. Daarnaast vragen de leden van de fracties van het CDA en de ChristenUnie naar een overzicht van die gevallen waarin nationaliteit wettelijk gezien van belang is en van die gevallen waarin de Belastingdienst het bijhouden van de nationaliteit voor de uitvoeringspraktijk relevant en proportioneel acht.*

Op grond van artikel 6, eerste lid, van de AVG mogen overheidsinstanties persoonsgegevens verwerken wanneer dat noodzakelijk is voor de vervulling van een in EU- of nationale wetgeving vastgestelde taak van algemeen belang of in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag. Ook mogen zij persoonsgegevens verwerken als dat noodzakelijk is ter vervulling van een aan hen opgelegde wettelijke plicht.

Wettelijk is geregeld dat de Belastingdienst voor zijn taken gegevens uit de Basisregistratie persoonsgegevens mag gebruiken. Deze zijn voor de inspecteur bijvoorbeeld gelegen in de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) en voor Toeslagen in de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (AWIR). Op grond van artikel 1.7 van de Wet Basisregistratie Personen is de Belastingdienst verplicht om het nationaliteitsgegeven (als zogenoemd authentiek gegeven) te betrekken uit de BRP.

Zoals aangegeven is er een aantal wettelijke bepalingen waaruit nadrukkelijk volgt dat nationaliteit een criterium is om aan te toetsen of er een materieel heffingsrecht bestaat. Een voorbeeld hiervan is artikel 3 eerste lid van de Successiewet. Dit artikel bepaalt dat de erfenis en schenkingen van een burger met de Nederlandse nationaliteit die niet meer in Nederland woont, belast worden. Dit geldt tot tien jaar nadat de die burger Nederland heeft verlaten. Om deze regel te kunnen handhaven is het noodzakelijk dat het gegeven nationaliteit wordt verwerkt om te weten of sprake is van Nederlanderschap.

In belastingverdragen is de nationaliteit van een natuurlijke persoon relevant om te bepalen van welke verdragsstaat hij uitsluitend inwoner is in de situaties dat de natuurlijke persoon een dubbele woonplaats heeft. In verdragen, zoals bijvoorbeeld artikel 4 tweede lid, van het OESO modelverdrag, wordt een aantal criteria benoemd, zoals de nationaliteit waaraan getoetst kan worden. Indien de overige criteria geen uitsluitsel geven, wordt nationaliteit als laatste criterium getoetst. Uw Kamer ontvangt nog een overzicht van expliciete wettelijke grondslagen voor de verwerking van het persoonsgegeven nationaliteit.

*De leden van de fractie van het CDA vragen een reactie op het artikel van het RTL Nieuws met de titel 'Onderzoek naar misstanden legt bom onder top Belastingdienst'.*

Wij zijn bekend met voormeld bericht van 15 mei jongstleden. Dit artikel gaat over het handelen van individuele ambtenaren en eventuele onderzoeken daarna. Dit is personeelsvertrouwelijke

informatie. Het is vast beleid dat wij over personeelsvertrouwelijke zaken geen uitspraak doen. Dat doen wij ook nu niet.

*De leden van de fractie van het CDA hebben tot slot enkele vragen naar aanleiding van het rapport van het Onderzoeksbureau Integriteit Financiën (OIF) en vragen om een update te geven over de stand van zaken rond de aangiften tegen de Belastingdienst.*

Het Onderzoeksbureau Integriteit Financiën (OIF) heeft in zijn vooronderzoek geconcludeerd dat, gelet op de inhoud, de aangedragen concrete informatie en ernst van de melding, vervolgonderzoek mogelijk is en geadviseerd dit onderzoek in te stellen. In verband met de onafhankelijkheid en om de schijn van partijdigheid te vermijden, is geadviseerd dit onderzoek extern te beleggen. In de tussenrapportage is een drietal onderzoeksperspectieven geschetst, namelijk inhoudelijk onderzoek, onderzoek naar omgang met de melder en onderzoek naar omgang met de melding. Het ministerie van Financiën heeft conform het advies opdracht gegeven voor een extern onderzoek. Er heeft geen aanbesteding plaatsgevonden. Verschillende partijen zijn benaderd, waarna de opdracht recent is gegund aan KPMG. Het onderzoek is inmiddels gestart en zal naar verwachting in het laatste kwartaal van dit jaar worden afgerond.

De tussenrapportage betreft een melding waarin (herleidbare) informatie is vermeld over personen die werkzaam zijn in de organisatie. Het is vast beleid dat wij personeelsvertrouwelijke zaken niet openbaar maken. Indien uit het definitieve onderzoeksrapport conclusies komen die bredere implicaties hebben dan alleen voor de casus van de melder dan zullen wij die met uw Kamer delen. Daarbij zullen wij ook aangegeven hoe wij daar gevolg aan zullen geven.

Op 19 mei 2020 is aangifte gedaan van twee vermoedens van strafbare feiten. Die aangifte wordt onderzocht door het Openbaar Ministerie (OM).

**Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66**

Onderstaand worden de vragen van de leden van de fractie van D66 beantwoord, voor zover deze nog niet hiervoor beantwoord zijn. Daarnaast zijn gerelateerde vragen van de leden van andere fracties hierbij meegenomen.

*De leden van de fractie van D66 vragen om een brief waarin het kabinet ingaat op zijn rijksbrede visie als het gaat om het voorkomen en aanpakken van etnisch profileren. De leden van de fractie van DENK vragen of wij de mening delen dat de overheid niet mag discrimineren en vragen hoe zich discriminerend gedrag verhoudt tot de voorbeeldfunctie van de overheid.*

Wij delen de mening dat de overheid, en dus ook de Belastingdienst, niet mag discrimineren. Discriminatie is ontoelaatbaar en moet op alle mogelijke manieren voorkomen en bestreden worden. Er ligt bij alle lagen van de overheid een belangrijke verantwoordelijkheid voor de voorkoming en bestrijding van discriminatie. Overheidsorganisaties hebben, vanwege hun specifieke rol in een democratische rechtsstaat, bij uitstek een verantwoordelijkheid om conform het gelijkheidsbeginsel te handelen. De maatregelen uit het kabinetsbrede antidiscriminatiebeleid zijn dan ook mede gericht op de overheid zelf. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties informeert uw Kamer elk jaar over de voortgang van de kabinetsaanpak van discriminatie en de visie waarop deze gebaseerd is, waaronder het vergroten van bewustwording over vooroordelen. In de voortgangsrapportage van 15 juni 2020 is ook ingegaan op het onderwerp etnisch profileren.[20]

[20] *Kamerstukken II, 2019/20*, 30 950, nr. 185.

*De leden van de fractie van D66 vragen om een uitputtend overzicht van wetten, regelingen, procedures, risicomodellen en selectiemodules van de rijksoverheid, waarin de (tweede) nationaliteit of etniciteit is opgenomen als voorwaarde en/of (risico-)indicator. Daarbij vragen deze leden ook om de argumenten en/of redenen die zijn aangevoerd om deze persoonskenmerken te registreren. Daarnaast vragen deze leden om een uitputtend overzicht van de situaties waarin de nationaliteit, dubbele nationaliteit en/of etniciteit een rol hebben gespeeld, terwijl een wettelijke grondslag ontbrak. De leden van de fractie van GroenLinks vragen in hoeverre deze problematiek ook speelt bij andere overheidsinstanties en om dit te onderzoeken. De leden van deze fractie vragen daarnaast in welke gevallen het objectief te rechtvaardigen is om gebruik te maken van criteria als huidskleur, nationaliteit, etniciteit, taal of geloof en daarbij te reflecteren op de effectiviteit van etnisch profileren en hoe dit zich verhoudt tot artikel 1 van de Grondwet. Tot slot vragen de leden van de fractie van de PvdA in hoeverre etnisch profileren en het gebruik van dubbele nationaliteiten bij de overheid buiten de Belastingdienst plaatsvind en of wij er zorg voor kunnen dragen dat registraties van dubbele nationaliteiten bij alle onderdelen van de overheid zoveel mogelijk geschrapt worden.*

Voorop staat dat het kabinet etnisch profileren ten zeerste afkeurt. Etnisch profileren is in strijd met het discriminatieverbod uit artikel 1 van de Grondwet. Iedere overheidsinstantie heeft de verantwoordelijkheid om discriminerende praktijken, zoals etnisch profileren te voorkomen en te bestrijden. De Nationale ombudsman voert onderzoek uit naar de wijze waarop overheidsinstanties – waaronder de ombudsman zelf – om moeten gaan met klachten over etnisch profileren. In dit onderzoek staan klachten centraal van burgers die het gevoel hebben dat zij er bij de opsporing of handhaving worden uitgepikt door een individuele ambtenaar vanwege hun etniciteit. Gelet op die definitie betrekt de ombudsman bij zijn onderzoek de volgende overheidsinstanties: politie, Koninklijke Marechaussee, UWV, SVB, Belastingdienst/Douane en gemeenten. Dit onderzoek, dat in het najaar gereed zal zijn, zal ook handvatten bieden voor de behandeling van klachten bij de overheid. Uiteraard zal het kabinet het rapport na de openbaarmaking ervan bestuderen en bezien of het aanleiding geeft tot nadere vervolgacties. SVB, UWV, Inspectie SZW en VNG onderzoeken in 2020 in welke wetten, regelingen, procedures en risicomodellen nationaliteit een rol speelt. Hierover wordt u aan het eind van dit jaar middels de Stand van de uitvoering sociale zekerheid[21] geïnformeerd.

Tot slot zien wij het als een kabinetsbrede verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de registratie van dubbele nationaliteit wordt geschrapt. Dit behoudens de gevallen waarin de registratie hiervan objectief gerechtvaardigd is. Daarbij dienen alle betrokken bewindspersonen voor de onder hun verantwoordelijkheid staande onderdelen af te wegen wanneer het registreren van dubbele nationaliteiten wel en niet objectief gerechtvaardigd is. Bij deze afweging dient uiteraard in ieder geval te worden voldaan aan de eisen uit relevante wetgeving, waaronder die van de AVG.

*De leden van de fractie van D66 vragen het kabinet om te reageren op de uitspraak van een groot deel van de Tweede Kamer dat etnisch profileren onaanvaardbaar is. Daarbij vragen deze leden om te reflecteren op de eerdere uitspraak van het kabinet dat etnisch profileren zoveel mogelijk voorkomen moet worden en dat etniciteit door de KMar als risico-indicator zou worden gebruikt.*

Uit het rapport van de AP blijkt dat van etnisch profileren sprake is als een persoonsgegeven wordt verwerkt dat blijk geeft van ras of etnische afkomst en die verwerking verboden is op grond van artikel 9 van de AVG. Voor de invulling van het begrip 'ras' moet daarbij worden aangeknoopt bij verschillende kenmerken, die van fysieke, etnische, geografische, culturele, historische of

[21] Stand van de uitvoering sociale zekerheid, 26 juni 2020

godsdienstige aard kunnen zijn. Etnisch profileren is ontoelaatbaar. Het is dan ook van groot belang dat er bij het toepassen van risico-indicatoren voor alle criteria (naast een wettelijke grondslag) een objectieve rechtvaardiging is en dat de invloed van vooroordelen wordt voorkomen. Overheidsorganisaties hebben, vanwege hun specifieke rol in een democratische rechtsstaat, bij uitstek een verantwoordelijkheid om conform het gelijkheidsbeginsel te handelen.

*De leden van de fractie van D66 vragen om een reactie op het interview met de Nationale ombudsman, waarin hij schetst dat "etnisch profileren in alle lagen van de overheid voorkomt". Tevens vragen deze leden welke autoriteit structureel toezicht houdt op etnisch profileren door de overheid.*

Voor de visie van het kabinet op het interview met de Nationale ombudsman verwijzen wij u naar de antwoorden van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 15 juni 2020 op vragen van het lid Azarkan hierover.[22]

*De leden van de fractie van D66 vragen in hoeverre de cultuur bij de Belastingdienst verbeterd is, en daarbij specifiek naar de snelheid waarmee misstanden bekend zijn bij de politieke top.*
Zoals wij in onze brief van 14 september jongstleden hebben aangegeven, werken we als Belastingdienst toe naar een cultuur waarin medewerkers worden gewaardeerd, waar iedereen zichzelf kan zijn en waarin openheid en samenwerking de standaard is.[23] In de gewenste cultuur zijn dilemma's bespreekbaar, reflecteren we op wat beter kan en is er ruimte voor tegenspraak. We zetten hier als Belastingdienst nadrukkelijk op in. De onafhankelijke Personeelsraadspersonen zijn in dit kader een stap in de juiste richting. Hun opdracht is om gedurende één jaar actief medewerkers van de Belastingdienst op te zoeken en met hen in gesprek te gaan. Zo halen zij signalen op over mogelijke structurele onrechtmatigheden en misstanden van de werkvloer en adviseren zij de secretaris-generaal over daarop te nemen maatregelen. De raadspersonen zijn ook beschikbaar voor medewerkers die zelf hun verhaal willen doen. Iedereen binnen de Belastingdienst kan zich bij de raadspersonen melden.

Bij signalen over misstanden en onrechtmatigheden gaat het niet alleen over onrechtmatigheden in juridische zin. Het kan daarbij ook gaan over signalen over zaken rond werkproces, de omgang met elkaar, het organiseren van (collegiale) tegenspraak en onbedoelde effecten van werkinstructies die niet in orde zijn. De Personeelsraadspersonen zijn in mei jongstleden gestart met de gesprekken.

*De leden van de fracties D66 en GroenLinks vragen in hoeverre er intern aandacht wordt besteed aan vooroordelen, (onbewuste) discriminatie en (institutioneel) racisme en hoe etnisch profileren in de toekomst wordt voorkomen*

Deze onderwerpen krijgen aandacht op verschillende plekken binnen de Belastingdienst. In het centrale introductieprogramma voor nieuwe medewerkers wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de ethische aspecten van het werk en de betekenis van de kernwaarden verantwoordelijkheid, geloofwaardigheid en zorgvuldigheid. Ook heeft integer handelen een belangrijke plek in bijvoorbeeld opleidingsprogramma's en in dialoogsessies die in het kader van de leiderschaps- en cultuuraanpak zijn gehouden. Zoals ook aangegeven in onze brief van 10 juli 2020 jl. wordt daarnaast zowel de functie van de functionaris gegevensbescherming van het ministerie van Financiën als de functie van de privacy officer bij de Belastingdienst versterkt. De actualiteit onderstreept het belang om het gesprek over vooroordelen en (onbewuste) discriminatie intensief te blijven voeren.

[22] *Kamerstukken II, 2019/20*, 3143
[23] Kamerstukken II, 2019/20, 31066, nr. 700.

Etnisch profileren keuren wij ten strengste af. Daar mag nimmer sprake van zijn, zeker niet bij een overheidsorganisatie.

*De leden van de fractie van D66 vragen welke signalen de Nationale Ombudsman tot nu toe heeft ontvangen, over etnisch profileren bij de Belastingdienst.*

De Nationale ombudsman doet een onderzoek naar hoe overheidsinstanties – waaronder de ombudsman zelf – om moeten gaan met klachten over etnisch profileren. In dit onderzoek staan klachten centraal van burgers die het gevoel hebben dat zij er bij de opsporing of handhaving uit worden gepikt door een individuele ambtenaar vanwege hun etniciteit. Het onderzoek richt zich dus niet op etnisch profileren als zodanig, maar op de klachtbehandeling.

De overheid, en ook de Nationale ombudsman, ontvangt weinig klachten over etnisch profileren. Daarom heeft de ombudsman een meldpunt geopend waar burgers hun ervaringen kunnen delen: over hoe de klachtbehandeling is verlopen, maar ook waarom zij wellicht ervoor kiezen geen klacht in te dienen.

Uiteraard zullen wij het rapport na de openbaarmaking ervan bestuderen. Als de onderzoeksresultaten daartoe aanleiding geven, zullen wij voor de Belastingdienst uiteraard passende acties in gang zetten.

**Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP**

*De leden van de fractie van de SP vragen waarom onmogelijk blijkt artikel 68 van de Grondwet te eerbiedigen en in welke de Staten-Generaal zijn controlerende taak op uitvoering van de wet dient uit te kunnen voeren.*

Het volledig en juist informeren van uw Kamer vinden wij van groot belang. Daarom informeren wij uw Kamer zo spoedig mogelijk als uit bijvoorbeeld nader onderzoek blijkt dat eerdere berichtgeving onvolledig of onjuist was. Zo hebben wij dit ook gedaan bij onze brief van 11 mei jongstleden en bij de beantwoording van onderhavig schriftelijk overleg.

*De leden van de fractie van de SP vragen wat de precieze aanleiding is geweest om de Auditdienst Rijk onderzoek te laten doen naar de totstandkoming van selectieregels en risicomodellenen waarom nu pas onderzocht zal worden of er basis is van een juiste totstandkoming van onderzoek naar fraude. De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of de ADR is verzocht om in het onderzoek naar de wijze van totstandkoming van risicomodellen, selectieregels, data-analyses en query's bij de Belastingdienst (incl. Toeslagen) ook in te gaan op de rol van 'zelflerende' en voorspellende algoritmes in deze totstandkoming.*

Naar aanleiding van de Belastingdienstbrede uitvraag van 14 november 2019[24] bleek dat binnen de Belastingdienst op verschillende wijze invulling wordt gegeven aan het risicogericht selecteren van aangiftes en verzoeken. Om inzicht te krijgen in de governance en de mate waarin er checks en balances aanwezig zijn bij de toepassing van deze verschillende vormen van risicoselectie is de ADR eind 2019 gevraagd om in 2020 onderzoek te doen naar de wijze van totstandkoming van risicomodellen, selectieregels, data-analyses en query's bij de Belastingdienst, in kaart te brengen welke waarborgen daarbij gelden en hoe deze getoetst worden. De bevindingen uit het FSV dossier en het plan van aanpak zoals toegezegd in de brief over FSV, maken dat deze onderzoeksopdracht

[24] Dit onderzoek was gericht op de innende tak van de Belastingdienst. Douane en Toeslagen vielen hier niet onder.

niet voldoende meer aansluit bij de ontwikkelingen die gaande zijn. Daarom wordt de onderzoeksopdracht in overleg met de ADR nader bezien in de context van de uitvoering van het genoemde plan van aanpak.

De Algemene Rekenkamer (ARK) is dit jaar gestart met een rijksbreed onderzoek ("Zicht op algoritmes") naar algoritmes, waaronder voorspellende en voorschrijvende algoritmes en of daarbij sprake is van (zelf)lerende algoritmes. De Belastingdienst levert – als onderdeel van het Ministerie van Financiën – medewerking aan het onderzoek van de ARK.

Voor de vraag over de juiste totstandkoming van onderzoeken naar fraude verwijzen wij u naar de uitleg die wij in onze brief van 10 juli jongstleden over FSV hebben gegeven.

*De leden van de fractie van de SP vragen het externe onderzoek, zowel naar de zwarte lijst, als naar etnisch profileren, uit te laten voeren door een totaal andere organisatie of universiteit en mee te mogen kijken op de vraagstelling en tussenrapportages.*

Voor de vraag over het externe onderzoek naar FSV of FSV-achtige applicaties verwijzen wij u naar de maatregelen en het onderzoek die wij hebben aangekondigd in onze brief van 10 juli jongstleden over FSV. Hierin hebben wij ook aangegeven dat de AP inmiddels een onderzoek is gestart naar de FSV applicatie. Wij wachten de resultaten van dit onderzoek af.

*De leden van de fractie van de SP vragen hoe de Willen/Mogen/Kunnen toets precies werkt en of hierop wordt meegekeken door externe juristen of ethici*

De willen/mogen/kunnen-toets is een intern gebruikt instrument dat een afwegingskader en een gedeeld begrippenkader bevat. Daarmee helpt deze toets om te beoordelen voor welk doel gegevens worden ingezet (willen), welke (juridische) kaders gelden voor dit gegevensgebruik (mogen) en welke (technische) mogelijkheden er zijn om het gebruik van de gegevens te ondersteunen of realiseren (kunnen). Bij het gebruik van het instrument kijken geen externe juristen of ethici mee. De medewerkers van de desbetreffende dienstonderdelen kunnen eventuele vragen aan specialisten van de Belastingdienst voorleggen. Een willen/mogen/kunnen-toets is een aanvullend hulpmiddel. De toets kan niet in de plaats komen van een verplichte gegevensbeschermingseffectbeoordeling (hierna: GEB). De AVG en de Wet politiegegevens geven regels voor het uitvoeren van een verplichte GEB.

*De leden van de fractie van de SP vragen ten aanzien van de aangekondigde hersteloperatie in de toeslagenaffaire of in het geval van vooringenomen selecteren van ouders, op basis van selectieregels die niet kloppen, of dan niet een veel grotere groep onder de institutionele vooringenomenheid komen te vallen en wat dit betekent voor de hersteloperatie.*

Op dit moment hebben wij geen signalen waaruit blijkt dat de landelijke risicomodellen en selectieregels niet kloppen. Zoals wij hierboven hebben toegezegd, zullen de risicomodellen en selectieregels ook worden doorgelicht in het onderzoek dat wij in onze brief van 10 juli jongstleden hebben aangekondigd. Als dit onderzoek daar aanleiding toegeeft, nemen wij uiteraard gepaste maatregelen.

**<u>Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA</u>**

Onderstaand worden de vragen van de leden van de fractie van de PvdA beantwoord, voor zover deze nog niet hiervoor beantwoord zijn.

*De leden van de fractie van de PvdA vragen of het klopt dat er vijf selectiecriteria waren, en dat als men aan 4 van de criteria voldeed de persoon kwam "bovendrijven", maar alleen als er een dubbele nationaliteit was. Deze leden vragen hoe het kan dat de Belastingdienst en de leiding daarvan niet hebben opgemerkt dat de selectieregel discriminatoir was en vragen wat dit zegt over het ethische en juridische besef van de Belastingdienst. De leden van de fractie van DENK vragen hoe de strengere controle van Nederlanders met een dubbele nationaliteit door de Belastingdienst zich verhoudt tot de Wet bescherming persoonsgegevens en de AVG. Daarnaast vragen deze leden of het klopt dat ras- en nationaliteitsgegevens niet mogen worden verwerkt, tenzij sprake is van uitdrukkelijke toestemming, of noodzaak op basis van een zwaarwegend algemeen belang, noodzakelijkheid ten behoeve van identificatie, of diversiteitsbeleid. Ook vragen de leden of het klopt dat er bij de controle door de Belastingdienst geen sprake is van één van deze vier criteria en dat dus gediscrimineerd is en een ongeoorloofd onderscheid is gemaakt op basis van etniciteit en nationaliteit.*

Zoals wij hierboven hebben aangegeven, was de betreffende selectieregel gericht op burgers met een niet-Nederlandse nationaliteit en niet op burgers met een dubbele nationaliteit. De selectieregel gebruikte gegevens die uiteindelijk afkomstig waren uit de BRP en de voorloper hiervan. Deze gegevens bevatten in het verleden informatie over een dubbele nationaliteit van een burger, naast de Nederlandse nationaliteit. Door de vormgeving van de selectieregel kon ook deze dubbele nationaliteit er toe leiden dat een verzoek van een burger om een voorlopige aanslag geselecteerd werd door de selectieregel. Er is geen onderscheid gemaakt naar welke niet-Nederlandse nationaliteit het betrof. Wel geldt dat een verzoek aan alle vijf de criteria uit de selectieregel moest voldoen, om geselecteerd te worden door de selectieregel.

Juridisch bezien staat de AVG de verwerking van persoonsgegevens zoals nationaliteit onder meer toe als daarvoor een (wettelijke) grondslag bestaat. Ook voor het gebruik van een eventuele dubbele nationaliteit moet sprake zijn van een (wettelijke) grondslag. De Belastingdienst heeft op grond van algemene en expliciete wettelijke grondslagen de bevoegdheid om het persoonsgegeven nationaliteit te verwerken.[25] De zogeheten bijzondere persoonsgegevens worden door de AVG extra beschermd. Gegevens over ras en etnische afkomst behoren tot deze categorie bijzondere persoonsgegevens. Verwerking van zulke gegevens is verboden, tenzij wordt voldaan aan bepaalde voorwaarden die gelden naast de algemene bescherming van persoonsgegevens. Een van deze voorwaarden is bijvoorbeeld dat verwerking noodzakelijk is in het kader van een zwaarwegend algemeen belang. Gegevens over nationaliteit vallen niet onder de categorie bijzondere persoonsgegevens. Hiervoor geldt dus de reguliere bescherming van persoonsgegevens door de AVG.

Wel heeft onze ambtsvoorganger op 15 november 2019 aan uw Kamer toegezegd dat een dubbele nationaliteit geen rol speelt in de wetgeving en ook geen rol mag spelen in het toezicht van de Belastingdienst. Tevens heeft onze ambtsvoorganger toegezegd dat eerste nationaliteiten vanaf 1 januari 2020 enkel nog worden gebruikt voor de handhavingstaak van de Belastingdienst, als daar een expliciete wettelijke grondslag voor bestaat. Hiervan is sprake als uit een bepaling uit een verdrag, wet of regeling min of meer dwingend voortvloeit dat de Belastingdienst de nationaliteit van een burger moet verwerken om de desbetreffende bepaling te kunnen uitvoeren of handhaven. Dit beleid van de Belastingdienst gaat verder dan de voorschriften van de AVG. Voor die situaties dat er geen expliciete grondslag is, maar het gebruik van nationaliteit wel noodzakelijk is voor de uitvoering van de wettelijke taken van de Belastingdienst, wordt bezien of en hoe hier de benodigde waarborgen en grondslagen voor gecreëerd kunnen worden.[26]

---

[25] Zie artikel 47 AWR in samenhang gelezen met artikel 1.7 van de wet BRP voor de belastinginspecteur. Zie artikel 39 en 39a AWIR in samenhang gelezen met artikel 1.7 van de wet BRP voor Toeslagen.
[26] *Kamerstukken II 2019/20*, 31066, nr. 538.

**Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de ChristenUnie**

Onderstaand worden de vragen van de leden van de fractie van de ChristenUnie beantwoord, voor zover deze nog niet hiervoor beantwoord zijn.

*De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of het hebben van een dubbele nationaliteit nooit op zichzelf een reden mag zijn om deze groep wel te controleren en de groep met één nationaliteit in zijn geheel niet en of er redenen kunnen zijn om het hebben van een dubbele nationaliteit als risico-indicator aan te merken.*

Zoals wij hiervoor hebben aangegeven, vinden wij het onwenselijk om de dubbele nationaliteit (naast de Nederlandse nationaliteit) te gebruiken voor de handhavingstaak van de Belastingdienst. Dit heeft onze ambtsvoorganger u ook laten weten in zijn brief van 15 november 2019.

*De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen om een reflectie op de manier waarop algoritmes worden gemonitord en bijgesteld. Daarnaast vragen de leden van deze fractie of de analyse wordt gedeeld dat door het zelflerend vermogen van algoritmes eerder sprake is van een belemmering dan van een zegen voor het opsporen van fraude.*

Zoals onze ambtsvoorganger u in een eerdere Kamerbrief[27] al heeft aangegeven, is er in Nederland terecht veel maatschappelijke aandacht voor het gebruik van algoritmen door de overheid en de impact die dit gebruik kan hebben. Rijksbreed worden waarborgen onderzocht en ontwikkeld voor het gebruik van algoritmen. De minister voor Rechtsbescherming heeft op 8 oktober 2019 een brief naar uw Kamer gestuurd over waarborgen tegen risico's van data-analyses door de overheid[28]. Bijlage 1 bij deze brief bevat richtlijnen die zijn opgesteld om effectief gebruik van algoritmes te bevorderen en de eventuele risico's daarvan voldoende te beperken. Verder doet de Algemene Rekenkamer een onderzoek naar het gebruik van voorspellende en voortschrijvende algoritmen door de Rijksoverheid.

Evenwel blijkt uit onder andere onze brief over FSV van 10 juli 2020 dat het gebruik van persoonsgegevens in algoritmen voor het risicogestuurde toezicht meer aandacht nodig heeft. Zoals wij in deze brief hebben aangekondigd, gaat de Belastingdienst daarom een validatie van alle gegevensverwerkingen uitvoeren. Als blijkt uit de validatie dat een verwerking niet voldoet aan de vereisten, dan worden passende maatregelen genomen.

**Vragen en opmerkingen van de leden van de DENK- fractie**

Onderstaand worden de vragen van de leden van de fractie van Denk beantwoord, voor zover deze nog niet hiervoor beantwoord zijn.

*De leden van de fractie van Denk vragen waarom wij in het verleden hebben ontkend, dat dubbele nationaliteit een selectiecriterium van de Belastingdienst was. Daarnaast vragen deze leden hoe de Kamer de regering effectief kan controleren op basis van onjuiste informatie en of wij het belang van een effectieve controle door de Kamer onderkennen.*

Wij willen benadrukken dat wij beiden het belang van een effectieve controle door uw Kamer erkennen en er daarom naar streven uw Kamer juist en zo volledig mogelijk te informeren. Het onjuist informeren van de AP is al eerder aan uw Kamer gemeld, zie hiervoor de kabinetsreactie

[27] *Kamerstukkken II 2019/2020*, 31 066 nr. 545
[28] *Kamerstukken II 2019/202*, 26 643, nr. 641

van 17 juli jl. op het rapport van de AP en de daarin genoemde eerdere brief van 11 juni 2019 van onze ambtsvoorganger.

*De leden van de fractie van Denk vragen welke sancties er bestaan voor ambtenaren die beslissingen nemen die tegen de wet ingaan en of deze sancties zijn ingesteld.*

Bij beslissingen die worden genomen in strijd met de wet kan sprake zijn van een integriteitsschending. Of daarvan sprake is, is afhankelijk van de concrete feiten en omstandigheden van het geval en kan niet in algemene zin worden beantwoord.

Mocht uit een beoordeling van feiten en omstandigheden inderdaad blijken dat sprake is van een integriteitsschending, dan kan de werkgever die arbeidsrechtelijke maatregelen treffen die zijn neergelegd in hoofdstuk 15 van de Cao Rijk 2020. De straffen die opgelegd kunnen worden zijn: een schriftelijke berisping, het verminderen van zogeheten individueel-keuze-budgeturen, het maximaal vier jaar uitsluiten van een periodieke salarisverhoging, een verplaatsing naar een andere werkplek al dan niet met vergoeding van de kosten tot een gemaximeerd bedrag, een boete en het via de wettelijke mogelijkheden beëindigen van de arbeidsovereenkomst.

Voormelde sancties gelden sinds de inwerkintreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren per 1 januari 2020. Daarvoor golden de sancties en het kader zoals neergelegd in artikel 81 van het destijds geldende Algemeen Rijksambtenarenreglement.
(Vermoedelijke) integriteitsschendingen worden binnen de Belastingdienst sinds 2013 geregistreerd conform rijksbrede richtlijnen. Vanaf 2019 wordt in een anonieme rapportage een beperkte omschrijving gegeven bij iedere (vermoedelijke) integriteitsschending. Deze rapportage is op 3 juli jl., eveneens conform rijksbrede afspraken, op de website van het Ministerie van Financiën openbaar gemaakt als bijlage bij het Jaarverslag integriteit 2019.

*De leden van de fractie van DENK vragen hoe uitgesloten kan worden dat een dergelijke etnische profilering heeft plaatsgevonden bij de Belastingdienst/Toeslagen en daarbij specifiek ingaan op het* [redacted]

Controleren op basis van nationaliteit is niet hetzelfde als etnisch profileren. Uit het rapport van de AP blijkt dat van etnisch profileren sprake is als een persoonsgegeven wordt verwerkt dat blijkt geeft van ras of etnische afkomt en die verwerking verboden is op grond van artikel 9 van de AVG. Nationaliteit kwalificeert op zichzelf niet als een persoonsgegeven waaruit ras of etnische afkomst blijkt, omdat er geen direct verband bestaat tussen de nationaliteit van een persoon en diens etnische afkomst. Wel kan de nationaliteit in de context van een bepaalde verwerking indirect blijk geven van ras of etnische afkomst. Het maakt daarbij uit hoe en waarom de nationaliteit als selectiecriterium wordt ingezet.

De AP heeft geconstateerd dat de handelwijze van Toeslagen bij drie verwerkingen van nationaliteit – hoewel geen etnisch profileren – onrechtmatig was. Toeslagen heeft op deze punten in strijd gehandeld met de Wet bescherming persoonsgegevens en (sinds 25 mei 2018) de AVG. Tevens was bij twee van deze drie verwerkingen sprake van discriminerend en daarmee onbehoorlijk handelen. De AP stelt dat sprake was van onderscheid maken op grond van nationaliteit, zonder dat daar een objectieve rechtvaardiging voor bestaat.

De geconstateerde overtredingen door de AP zien niet direct op het 'CAF 11-dossier', waar het [redacted] onderdeel van uitmaakt. Ook in het Advies inzake aangifteplicht op grond van artikel 162 Sv is opgemerkt dat de onderzochte documenten geen aanwijzingen bevatten op

basis waarvan kan worden geconcludeerd dat er een redelijk vermoeden bestaat dat in het CAF 11-dossier een discriminatoir onderscheid is gemaakt op basis van etniciteit.

*De leden van de fractie van Denk vragen wanneer het onderzoeksrapport naar de Fraude Signalering Voorziening verwacht wordt.*

Het rapport van KPMG naar FSV en FSV-achtige applicaties is op 10 juli jongstleden met uw Kamer gedeeld.
*De leden van de fractie van DENK vragen of het klopt dat een (tweede) nationaliteit niet meer doorgegeven wordt vanuit het BRP sinds 31 januari 2015 en wat er is gebeurd met de gegevens over nationaliteit die de Belastingdienst van voor 31 januari 2015 heeft ontvangen vanuit het BRP.*

De BRP registreert bij nieuwe inschrijvingen vanaf 6 januari 2014 geen dubbele nationaliteit bij personen met een Nederlandse nationaliteit. Dat geldt ook voor personen die de Nederlandse nationaliteit krijgen door naturalisatie. In die gevallen wordt de voorgaande 'andere nationaliteit' bij het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit verwijderd. Van alle in de BRP ingeschreven personen hebben de gemeenten uiterlijk op 31 januari 2015 een eventuele dubbele nationaliteit (naast de Nederlandse) verwijderd. Vanaf 1 februari 2015 geeft de BRP dus geen andere geregistreerde nationaliteit meer door, als de persoon in kwestie de Nederlandse nationaliteit heeft.

Voor de tot en met 31 januari 2015 door de BRP verstrekte dubbele nationaliteit van personen met een Nederlandse nationaliteit, die in de persoonsadministratie van de Belastingdienst (BVR) stonden geregistreerd, geldt dat deze op 23 juli 2015 is geschoond. In de periode tussen 1 februari 2015 en 23 juli 2015 leverde BVR nog wel informatie over dubbele nationaliteiten (naast de Nederlandse nationaliteit) aan de selectieregel die gebruikt werd in de selectiemodule voorlopige aanslag inkomensheffing. Zoals aangegeven in de inleiding bij dit schriftelijk overleg is daarmee de passage "*De tweede nationaliteit werd niet meer gebruikt in centrale risicomodellen en selectieregels sinds de Basisregistratie Personen (BRP) deze gegevens vanaf 31 januari 2015 niet meer verstrekt.*".[29] uit onze brief van 11 mei 2020 niet volledig, omdat BVR niet meteen op 31 januari geschoond was van het gegeven van een dubbele nationaliteit naast de Nederlandse nationaliteit. Daarnaast blijkt dat in BVR ook een zogenoemd vrij tekstveld opgenomen is, waarin recent meerdere verwijzingen naar de nationaliteit of verwijzingen naar de dubbele nationaliteit van burgers zijn aangetroffen. Dit hebben wij reeds in onze aanbiedingsbrief bij dit SO beschreven. Tot slot kan het altijd incidenteel en tijdelijk voorkomen dat er in BVR bij individuele burgers een dubbele nationaliteit is opgenomen naast de Nederlandse nationaliteit. Dit is in de meeste gevallen een gevolg van onjuistheden die ontstaan bij de geautomatiseerde overdracht van gegevens vanuit de BRP naar BVR. Sinds mei 2020 wordt door de Belastingdienst hierop een wekelijkse monitoring gedaan en worden onjuistheden hersteld.

[29] *Kamerstukken II, 2019/20*, 31 066, nr. 637, blz. 3.

Geprint met Digidoc 2 op 05-10-2020, 16:53

# Parafenoverzicht

## Werkmap

Onderwerp: 183219 SO nationaliteit in risicoselectie - derde leesversie
Nummer: 2020-0000021244
Algemeen taakverzoek: : advies aan om te paraferen. 2/10

De volgende collega's waren meegenomen bij het opstellen van het SO:

C&F:
FEZ:
IV&D
FJZ:
COMM:
DJZ:
DGFZ:
BOA:

Document: Oplegnotitie beantwoording SO nav de brief 'Rectificatie brief van 28 april 2020 over VGR TSL (2020-0000183219)

| Naam | Datum en Tijd | Inbox |
|---|---|---|
| | 02-10-2020, 13:23 | Paraferen |
| | 02-10-2020, 12:55 | Paraferen |
| | 01-10-2020, 18:18 | Paraferen |
| | 01-10-2020, 17:41 | Paraferen |
| | 01-10-2020, 17:04 | Stukken VT |
| | 01-10-2020, 15:42 | Paraferen |
| | 01-10-2020, 14:01 | Paraferen |
| | 05-10-2020, 11:07 | Paraferen |
| | 02-10-2020, 15:26 | TSL Paraferen |
| | 02-10-2020, 13:59 | Paraferen |
| | 02-10-2020, 13:26 | Paraferen |

Laatste wijziging: (BOA/Advies) op 05-10-2020, 16:50

Document: Aanbiedingsbrief schriftelijk overleg nav de brief 'Rectificatie brief van 28 april 2020 over de Voortgangsrapportage Toeslagen' (2020-0000183218)

| Naam | Datum en Tijd | Inbox |
|---|---|---|
| | 02-10-2020, 13:26 | Paraferen |
| | 02-10-2020, 13:23 | Paraferen |
| | 02-10-2020, 12:55 | FJZ Paraferen |
| | 01-10-2020, 18:18 | Paraferen |
| | 01-10-2020, 17:41 | Paraferen |
| | 01-10-2020, 17:04 | Stukken VT |
| | 01-10-2020, 15:42 | Paraferen |
| | 01-10-2020, 14:01 | Paraferen |
| | 05-10-2020, 11:07 | Paraferen |
| | 02-10-2020, 15:26 | TSL Paraferen |
| | 02-10-2020, 13:59 | Paraferen |

Laatste wijziging: (BOA/Advies) op 05-10-2020, 16:34